

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Бекітемін

Оқу-ісі жөніндегі орынбасары Абдилжалелова А.Ж

Білім беру ұйымы: М.Жұмабаев ЖББОМ

Сыныбы: МАД «В»

Сынып жетекшісі Бекмырза Ж

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 20-24 қараша 2023-2024 оқу жылы

Күнтәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<p>Демалыс күнін қалай өткізгенін сұрау</p> <p>Сыйластық туралы өз ойларын сұрау</p> <p>Ойын: «Мен қандаймын?»</p> <p>(Бір қыз, бір ұл болып араласып тұрады. Көршісі не «Мен сені сыйлаймын, сенімен достасқым келеді» деп, оның қолын қысады.)</p>	<p>Мейірімділік туралы әңгімелесу.</p> <p>Күлімдеген күн мейірімді!</p> <p>Кіршіксіз ақ қар мейірімді!</p> <p>Таза мөлдір су мейірімді!</p> <p>Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!</p> <p>Аяулы анам мейірімді!</p> <p>Қамқоршы анам мейірімді!</p> <p>Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем беру</p> <p>Ойын: «Мейірімділік жібi»</p> <p>(Балалар бір - бірлеріне жіпті беріп, тілектер айтады. Ақырғы бала жіп орамын мұғалімге беріп, өз тілегін айтады)</p>	<p>«Бізде кім жақсы» ойыны.</p> <p>Шарты: Балалар шеңбер бойымен жүреді, педагог балалардан «Кім жақсы» деп сұрайды. Балалар баланың атыш айтып, сипаттайды</p> <p>Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жинау</p>	<p>«Өз отбасындағы қуанышты кездесулер» туралы айтып беру.</p> <p>Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жуу, сөреге жинау</p> <p>Ойын: «Мейірімділік гүлін» құрастыру (Балалар әр түрлі мейірімді сөздер айтып гүл күлтелерін құрастырады)</p>	<p>«Қуаныш сыйлау»</p> <p>Еңбек тапсырмасы: Гүлдерге су құю, шаңдарын сүрту.</p> <p>Ойын: «Күи шуақ»</p> <p>Күлімдеген күн мейірімді.</p> <p>Кіршіксіз қар мейірімді.</p> <p>Таза мөлдір су мейірімді.</p> <p>Мәңделген ата-ана мейірімді.</p>
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	<p>Ата-аналармен әңгіме:</p> <p>Балалардың таза</p>	<p>Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларының нәртенгілік жаттығуға үлгертіп алып</p>	<p>Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, солқалтын дасөзсіз қабыл</p>	<p>Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балалардың</p>	<p>Ата-аналармен әңгіме: «Дұрыстамақтануға баулу»</p>

	лингвистіккес беру	кедулерінеекерту.	лингвистіккес беру	лингвистіккес беру	
Балалардың дербес әрекеті (бауқимылды ойындар, үстел үстел ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағайындау әрекеттері)	Жан-жануарларға мейірімді болу туралы пікірлесу, мақал-мәтел жаттау. Суретті кітапшаларды бояу.	«Мейірімді бала туралы әңгімелеп бер» Мақсаты: сөздік қорын дамыту.	«Сыйластық» туралы әңгімелесу. Мақсаты: сұрақтарға толық жауап беруге үйрету.	«Сөйлемді аяқта» Менің досым..... (сынайы, қайырымды, ақылды, аққол) Сөздік қорын дамыту, шағын әңгіме құрастыруға үйрету.	Д/О - Достық пенен басталады. Шарты: мен сендерге достық туралы сөздер айтамын оған өз немесе жоқ деп шешіп жауап бересіңдер
Таңертеңгі жаттығу	жаттығу кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Жылы сөздер ойыны» Шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, достарына жылы сөздерін айтады.	Сынайы болу үшін қандай бала болу керек? Әңгімелесу, өз ойларымен бөлісу	«Менің досым» ойыны Шарты: допты лақтырып, қағып алған баладан педагог досының қандай жақсы қылықтары барын сұрау, мақал-мәтел, тақпақ сұрайды.	«Менің айтуым бойынша». Шарты: педагог бір баланы айтып сипаттайды. Соның қай бала екенін балалар айтады.	- Мейірімділігі қалай көрсетуге болады? - Жақсы көретін жан - жануарларың бар ма? Сұрақ-жауап
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
	Сөйлеуді дамыту Міндеті: Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту Әжесі қайсысы жақсы көреді" әңгімесін	Дене шынықтыру Міндеті: екі тізбенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру екі тізбенің арасына	Сауат ашу негіздері Міндеті: Берілген дыбысқа сөз құрап, сөздегі сол дыбыстың орнын анықтай алу дағдыларын бекіту «Ж дыбысы бар сөз айт» ойын-жаттығуы Педагог балаларға «ж»	Сауат ашу негіздері Міндеті: Берілген дыбысқа сөз құрап, сөздегі сол дыбыстың орнын анықтай алу дағдыларын жетілдіру.	Көркем әдебиет Міндеті: рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру Дидактикалық ойын: «Жануардың дауысын сал».

<p>мәнермен оқу</p> <p>- Дидактикалық ойын: «Дауысты дыбыстарды ата».</p> <p>Ойын шарты: Педагог дыбыстарды айтып отырады, балалар дауысты дыбыс кездесе, қолдарын шапалақтайды. Дауыссыздыбыс кездесе, тыныш отырады</p>	<p>қаншақты көлемін алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) көс аяқпен секіру</p>	<p>дыбысы ортасында келетін сөз ойлап айтуларын сұрайды. Мысалы: Ажар, қоржын, Қожа, Бағжан т.б. «Ж» дыбысы сөз басында келетін сөз ойла: жапалақ, жаз, жадыра, жайлау, жалқы, жалбыз, жан, жоқ, жоғал, жұлдыз, жолақ, жомарт, жұт, жорық, жол, жалпақ, жаным т.б</p>	<p>«Дауысты дыбысты сөз көс» дидактикалық ойыны – Мен сөз айтамын, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын сөз жалғауларың керек, мағынасы бойынша ұқсайтын сөз болу керек. Алма ... (үлкен), қой ... (арық), домалық ... (өрік), жасыл ... (жапырақ), тәтті ... (ірімшік), сары ... (өрік), кішкентай ... (ұлу), әдемі ... (әтеш), жылы ... (сітік), мықты ... (экскаватор), ұзын ... (уық), жаман ... (ит), пайдалы ... (кітап), мүйізді ... (жануар), ашты ... (алма) т.б.</p>	<p>Қысырдың дауысын сал – у-у-у-у. Екінші дауысын сал – бе-е-е. Қойдың дауысын сал – ма-ә-ә. Педагог ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналауды ұсынады. Сиқырлы қоржыннан алған ертегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге бөлінеді. Қалған балалар көрермен болады. Сахналау аяқталғанда көрермендерге бастарын неді. Көрермендер қол шапалақтайды</p>
--	--	---	--	---

Үзіліс : Жүгіруге арналған ойындар «Қайда жасырылғанын тап», «Мысықтар мен балалар»

Тіл дамытуға арналған жаттығулардың мақсаты:
Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту
Шалқан: Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны
көрген атай: «О...о...о!» деп таң қалды. Көне, біздеайтып

Жыланның ысылы: Жылан қалай дыбыстайды?
Ыы.....Ыс – с – ссс

Жүгіруге арналған ойын: «Қайда жасырылғанын тап»

Мақсаты:

Балаларды қырағылыққа,
байқампаздыққа
үйрету, бірлікке, татулыққа
тәрбиелеу

Ойынның шарты: Балалар бөлменің
бұрышында тұрады.

Тәрбиеші жалаушаны тығатынын
айтады. Балалар теріс қарап көзін
жұмады, тәрбиеші жалаушаны
тығып қояды да «болды» деген де
балалар жалаушаны іздейді. Тапқан
бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3
рет қайталанатын.

Жүгіруге арналған
ойын: «Мысықтар мен балалар»

Мақсаты: Берілген белгіні дұрыс
тыңдай білуге, ойын ойнағанда
қауіпсіздік ережелерін сақтай
білуге, топпен ойнауды ойнай
білуге үйрету.

Ептілікке, алғырлыққа тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспалдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен алаңның екінші жағында отырады. Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады. Балалар «киес-киес», деп шақырады. Мысықтар жақындаған да балалар алаңның екінші жағына қашып шығады. Ойын 2-3 рет қайталанады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қоршаған орта Міндеті: Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау.</p> <p>Ойын сәті. Педагог беті жабық себет алып шығады. – Менің қолымдағы себетте өте дәмді, біздің дастарқанымыз дан күнде</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>Ойын сәті. Әлия мен Сырым «Бұл қашан болады?» деген жұмбақ шешуді ұсынады. – Бұл қашан болады? Күн суық, жанбыр жиі жауады. Жапырақтар сарғайып, жерге үзіліп түседі. Құстар жылы жақтарға ұшып кетеді. Адамдар жеміс-жидек пен</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс Педагог қуыршақты жыл мезгіліне сай киіндіруді ұсынады. Тақтадағы баланың суреті бойынша маусымға қарай киім таңдауға көмек көрсету. Қуыршақтың есімін қойып, жыл мезгіліне</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті: Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты қарау;</p> <p>Ойын «Кім жылдам?» - Педагог екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек. Мысалы резеңке, кіпкентай аю</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>«Жыл бойы» Педагог допты лақтырып, сұрақ қояды: – Ақпан жыл ішінде нешінші ай? – Жылдың соңғы айы қандай? – Қазаннан кейінгі қандай ай? – Жаз айларыш ата және кіпкентай аю</p>
--	---	--	---	---

<p>көрсетін, балаларға өте пайдалы тағам. Ол қандай тағам? (Себет толған сүт, айран, қатық, ірімшік т.б. өнімдері). Біздің бәріміз дәмді және пайдалы сүтті жақсы көреміз. – Қандай малдың сүтін шайға қосамыз, ішеміз? (Снырдың). – Снырды сауатын адамдар қалай аталады? (Сауыншылар). – Сауыншылар снырды сауады. Сауылған сүт ыдыстарға құйылады. Сүтті арнайы зауыттарға әкеледі. Сол жерде сүттен май, қаймақ, айран, сүзбе дайындалады. Сүтті арнайы</p>	<p>көкөністерді жинап алады. – Бұл қашан болады? Далала аяз болады, қар жауады. Үлпілдек қар жауса, одан аққала соғуға болады. Сусылдақ қар да жауады. Өзен-көлдердің суы мұз болып қатады. Мұз қатты, салқын және тайғанақ. – Бұл қашан болады? Күн жылынып, қар ери бастайды, жылгалардан су ағады. Жерде шөп және алғашқы гүлдер шығады, ағаштар бүршік атып, жанырақ жаяды. Жылы жақтардан құстар оралып, ұя салады. – Бұл қашан болады? Күн ыстық болады. Өсімдіктер гүл атады. Адамдар өзен-суларға шомылады. Құстардың ұяларында балапандар пайла болады. Жеке жұмыс Ә.А 1-5 аралығындағы сандарды өсі және кему ретімен жазу. Апта күндерін сурет арқылы түсіндіру.</p>	<p>сай киіндіруге көмектеседі. – Далала күн суық болғанда қалай киіну керек? Ал күн ыстық болғанда ше? Педагог жыл мезгілінің суретін көрсетеді, балалар қуыршаққа киім таңдайды.</p>	<p>ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел. Сәуле балаларға сұрақ қояды: Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады</p>	<p>т.б. Ай аттарын есінде сақта. – Әр жыл мезгілінде неше ай бар?</p>
---	--	---	---	---

<p>құрылғыларда өңдейді, өнімдерді әртүрлі ыдыстарға құяды, сүт өңдейтін аппараттарды, контейнерді маман басқарады. Содан кейін дайын болған сүт өнімдерін дүкендерге жеткізіледі (демонстрациял ық материалдардағ ы суреттер).</p>				
---	--	--	--	--

Үзіліс:

<p>Қимылды ойын: « Күн мен түн » Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар бірі « Күн», екіншісі « Түн» тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші « Күн» деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді.</p>	<p>Қимылды ойын: « Көгі-гөк » Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын мазмұны: Тақпақ айтып, бір қызды « кемпір» етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. « Кемпір» шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің сонынан бірі ұстап: Гөк, гөк, көгі көк, Гөк, гөк, көгі гөк, Гөк, гөк, көгі гөк,-деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын оң мен солға шайқалып, « кемпірдің» қасына келеді. Бірінші келген балаға беріп: « Жоғалтпаңдар!»-деп тапсырады. Балалар айнала жүріп, қайтадан қаздай тізіліп « кемпірге» келеді. « Кемпір» Әлгің қайда? Қалды сайда!»-деп сұрайды.</p>	<p>Қимылды ойын: « Ақсу-қаздар » Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу. Ойын мазмұны: Алаңның бір шетіне қаздар тұратын үй белгіленеді, қарсы шетіне бақташы тұрады. Үйдің бір жақ бүйірінде қасқыр тұратын үңгір болады. Алаңның қалған жері жайылым болады. Бақташы қаздарды жайылымға қуып шығады, олар жайылып жүреді. Бақташы: Қаздар, қаздар, қанқылдап, Барасыңдар қай жаққа. Қаздар: Айна көлі жаптылдап, Жатқан жасыл аймаққа. Бақташы: Біздің жерге түсе кет, Түсіп суың іше кет. Қаздар: Сіздің жерге түсеміз</p>	<p>Қимылды ойын: « Шарлармен алмасу » Мақсаты: Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу. Ойын мазмұны: Балалар орындарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі оңға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде баталар « Соқтығысты» деген сөзбен оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары орындарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...» деп дауыстайды. Балалар өз орындарына жүгіріп</p>	<p>Қимылды ойын: « Кінкене өзен арқылы » Мақсаты: Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты: Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Алаңды бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сыйсыз қызылады. Бүләзен. Ойнаушылар сыйсызтық жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен алып сыйзылғанды дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-таста секіріп өтуі керек. Дөңгелектерді нарасының қашықтығы балалардың оларға бірінен-бірінесекір салатындай болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай,</p>
---	--	--	---	---

<p>Балалар бәрі бірдей. Өлгің қайда? - Қалды сайда! - деп жауап береді. Олай болса сендердің біріңді алып қаламын, деп «кемпір» балаларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін «кемпір» қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түге дұстап болғанша қайта жаңа сабақ береді.</p>	<p>Түсіп суып ішеміз. Бақташы: Болсын онда жол жайлы! Қаздар: Бізге ол жаққа болмайды. Жолды тосып тұр сұр қасқыр. Бақташы: Олай болса, қалаған, Жақтарыңа бар аман. Қаздар қанаттарын жайып, жайылым арқылы үйлеріне ұшады, ал қасқыр үңгіршек жүгіріп шығып, оларды ұстауға тырысады. Үсталған қаздар қасқырдың үңгіріне қарай жүреді. Бірнеше рет жүгірістен кейін қасқырдың ұстаған қаздарын санайды. Ойын 3-4 рет қайталанады.</p>	<p>келін: «Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар кок шөгің үстінде отырады</p>	<p>аяған сулап ағандары оны күнге кептіруге кетеді - орындыққа отырады. Кейін олар ойынға қайтып арала сады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаны текінші жағына отуға көмектеседі.</p>
--	---	--	--

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - ертегі желісі бойынша сурет салуға үйрету - Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жәке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті: қазақ тіліне тән а, ө, қ, ү, ұ, і, г, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: - әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу Мақал-мәтелдерді қайталау. 1. Анаға бала алтыннан</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау - Балалар, бүгін «Ақымақ қасқыр» ертегісімен танысамыз. Ертегі мазмұны</p>	<p>Қазақ тілі Міндеті: Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу Тақпақ жаттау. Педагог отбасы мүшелерін қайталап, тақпақты бірге қимылмен жасап, жаттауды ұсынады. Бір үйде біз нешеуіміз?</p>
---	---	---	---	---

	<p>бөліктерді тұтаc кесектен жасау</p> <p>- Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру</p> <p>- Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару</p> <p>Топтық жұмыс</p>	<p>Балаларға «Ғажайып алаң» ойынын ойнауға шақыру</p> <p>Балалар барабанды айналдыра отырып, ұпай жинайды, сұрақтарға жауап береді, тапсырмаларды орындайды.</p> <p>Бірінші тапсырма:</p> <p>Санамақты еске түсіру, отбасы мүшелерін атау.</p> <p>Атам, әжем, Әкем, шешем, Әпкем, сіңілім, Ағам, інім және мен.</p> <p>Бір үйде біз нешеуіміз?</p> <p>Кел, санайық екеуіміз</p>	<p>да қымбат.</p> <p>2.Жаны саудың – тәні сау.</p> <p>3.Ата – балаға сыншы.</p> <p>4.Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ</p>	<p>бойынша сұрақтар:</p> <p>– Ертегі қалай аталады?</p> <p>– Қасқыр жайылып жүрген нені көрді?</p> <p>– Қойқасқырға не деп жауап берді?</p> <p>Қалай құтылды?</p> <p>– Қасқыр атағы не жолығады?</p> <p>– Елжі қасқыр аңқа лай құтылады?</p> <p>– Ертегі қалай аяқталды?</p>	<p>Кел, санайық екеуіміз.</p> <p>Басбармақ – әкем,</p> <p>Балаң үйрек – анам,</p> <p>Ортан терек – ағам,</p> <p>Шылдыр шүмек – мен,</p> <p>Кішкентай бөбек – сен.</p> <p>Бір үйде біз нешеуіміз?</p> <p>Бір үйде біз бесеуіміз.</p> <p>Мақал-мәтелдерді жаттан ая.</p> <p>Отан отбасынан басталады.</p> <p>Баланың бас ұстазы – ата-ана.</p>
--	--	--	---	--	---

Үзіліс: . Секіруге арналған қозғалмалы ойын: «Сызықтан секіру»

Тіл дамытуға арналған жаттығулардың мақсаты: Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту

1.Т: Күйсандықты ашайық

Б: до- до- до

Т: тілдерін біз бастайық

Б: ре - ре - ре

Т: бае дыбысты бастайық

Б: ми - ми - ми

Г Жайлаптан еселейік

Б: до - до - до

2. Шаңқышны гарсондақу

и

Б: фа - фа - фа

Т: Бәрі до - дан басталар

Б: до- до -до

Т: До - ны қонғтар басқалар

Б: До, ре, ми, фа, соль, ля, си, до

Секіруге арналған ойын: «Сызықтан секіру»

Ойынның мақсаты: Қос аяқтап секіруге тәсілдерін үйрету.

Мазмұны: Ойын алаңының бір шетінен түзу сызық сызылады. Сызықтағы оқушылар санау арқылы төрт командаға бөлініп, олардың біріншілері сол сызықтың үстінде тұрады. Осы сызықтан 4-5 қашықтықта бір-бірінен ара қашықтығы 40-50 см болатындай өзара параллель 8-10 сызық жүргізіледі. Мұғалімнің белгісі бойынша әр команданың бірінші тұрған ойыншысы бірінші сызыққа дейін жүгіріп келіп, аяқтарын біріктіріп ұстап, параллель сызықтардан қос аяқтап секіріп өтеді де, қайтып келіп, тізбектің артына барып тұрады.

Мұғалім секіріп өткен балалардың секіруге әдістерін бағалап, басқа ойыншыларды көмекке шақырады. Бұдан соң келесі қатардағы төрт ойыншы секіріп өтеді. Ойын осылай барлық ойыншылар секіріп өткенше жалғаса береді. Ойынның соңында әр қатардағы қос аяқтап жақсы секіретін балалардың аты аталады.

Ойынды бірнеше рет қайталап ойнатуға болады.

Ойынның ережесі

1. Ойыншылардың тез секіргені емес, дұрыс секіргені бағаланады.
2. Секіруге кезінде балалар арасындағы ара қашықтықтар сақталуы керек.

		<p>3. Оқулықта көрсетілген секіру техникасы орындалуға тиіс. Әдістемелік нұсқаулар. Ойынды 1-2 рет өткізгеннен кейін, сыныптағы қос аяқтап секіру техникасын жақсы меңгерген екі-үш баланың секіргенін басқа ойыншыларға көрсетіп, басқа ойыншылардан солар сияқты секіруді талап ету керек. Ойынның педагогикалық маңызы. Секіру жаттығулары бала аяқтарының бұлшық еттерінің қарын, арқа, бұлшық еттерінің жетілуіне ықпалын тигізеді. Қимыл-қозғалыс әдістерін көбейтіп, қимыл сапаларының үйлесімі артады. Бала өз күшіне сенуге үйренеді.</p>
--	--	--

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Сауат ашу негіздері Міндеті: үш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасайды</p> <p>«Жалауша» дидактикалық ойыны – Балалар, мен сендерге дыбыс айтып, сол дыбысы бар сөздерді</p>	<p>Музыка Міндеті: -Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету Музыка тыңдау: «Туған ел» (Л. Хамиди) Ән айту: «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев) «Астана» (А. Досмағамбет) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (ұнтаснада)</p>	<p>Музыка Міндеті: - домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, таныстыру.</p> <p>Музыка тыңдау: «Туған ел» (Л. Хамиди) Ән айту: «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев) «Астана» (А.</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен секіру; Арақашықтығы 70 см заттардың арасымен оң және сол аяқпен кезекпен секіруді жетілдіру. (3 рет) Қимыл-қозғалыс ойыны: «Еденде тұрып қалма». (4</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауға секіру</p> <p>«Классиктер»: бір құрсаудан екінші құрсауға бір және екі аяқпен секірулерін жетілдіру. Нұсқау: аяқтарының ұшымен жұлқи серіліу; жерді табанымен толық баспайды. (3 рет)</p>
--	---	--	--	---	---

	<p>айтамып. Егер дыбыс сөз басында болса, қызыл жалаушаны, сөз соңында болса, көк жалаушаны, сөз ортасында болса, екі жалаушаны да желбіретесіңдер. Мысалы: (Е) етік, керік, себет, серке, Берік, ет, ер, елік, текемет, ед, тер, Ерлан, тәрелке, ешкі, күлтеше, жүрек, тірек, бәтеңке, есік т.б.</p> <p>(Ә) әтеш, бәтеңке, бәсіре, бәліш, әтір, әнгелек, әміре, Кәмила, Кәмшат, әйнек, мәсі т.б.</p> <p>(Ұ) ұршық, ұлу, ұшақ, ұзын, құмыра, ұн, құндыз, құлып, Ұлжан, ұлапа, құс, ұрыс, ұрық, ұмыт, ұқыпты, құм т.б.</p>	<p>«Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>«Асатаяқ биі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.э. (өңд. Б. Дәлденбай)</p>	<p>Досмағанбет)</p> <p>Музыкалық-ыргактық кимьяндар: «Жаса, Қазақстан» (үнтаспада)</p> <p>«Көңіллі балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>«Асатаяқ биі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.э. (өңд. Б. Дәлденбай)</p>	<p>рет)</p> <p>Ұстаушы бала таңдалады. Қалған балалар биіктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Үста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұстаушы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады</p>	
--	---	---	---	--	--

Серуенге дайындык	Киімдерді реттілік тiсактап дүрыскінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сактап дүрыскінуге үйрету.	Киімдерді реттілік тiсактап дүрыскінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сактап дүрыскінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сактап дүрыскінуге үйрету.
Серуен	<p>Күзгі желді бақылау</p> <p>Міндеті:</p> <p>балаларды табиғат құбылыстары, желдің соғуын, желдің бағытын, жылдамдығын бақылауға ажырата білуге үйрету.</p> <p>Тәрбиеші балалармен қай жақтан жел соғып тұрғанын бақылайды. Күнді аспанда қалықтап бара жатқан бұлттарды бақылау.</p> <p>Жапырақтардың желден сыбырлағанын тыңдау.</p> <p>Қағаздан жасаған таспа (ленга), неге сыбырлайды? (соққан желден қозғалып сыбырлайды).</p> <p>Жерге түскен жапырақтарды жоғары қарай лақтырып бақылау.</p> <p>Балалармен желді күні бұлттардың қозғалысын бақылауға болады.</p> <p>Желдің қатты соғуынан ықсау үшін олармен ойын ойнатамыз айналма (вертушка), жел біреуішпен.</p> <p>Көркем сөз:</p> <p>- Бұлт-ау көктен төнесін,</p>	<p>Гүлзарларды бақылау</p> <p>Міндеті:</p> <p>Гүлдер туралы білімдерін беріп, гүлдерді ажырата білуге.</p> <p>Олардың өсетіні, қурайтынын туралы түсінік алынтастыру.</p> <p>Бақылау</p> <p>Күн жылды болып, күн сәулесі көп жылудың нәтижесінде және су құйылып тұрғанда гүлзарларда өсімдіктер жақсы өсіп, гүлдейді. Күзде күн суып, күн қысқарып, жердің қыштарғын, бірақ жығу аз болып гүлдер солып, олардың орнына ұрықтар пайда болады, олардың қышқандығы жақсы өседі.</p> <p>Тақпақ:</p> <p>Гүлдеріме үйде</p> <p>Су құямын күнде</p> <p>Гүл күткенді біледі</p> <p>Бойынсылап сүйеді</p> <p>Күнде гүлінашады</p>	<p>Күзгі жәндіктерді бақылау</p> <p>Міндеті:</p> <p>күздегі жәндіктердің жүріс-тұрыстарын жүйелі түрде бақылауды қалыптастыру.</p> <p>Бақылау:</p> <p>шөп үстінде секіріп жүрген шегіртке қайда кетті?</p> <p>Қан қыз неге көрінбейді? Неге қоңыздар мен көбелектер көрінбейді? (олар тыңшып қалды).</p> <p>Кімнен немесен ден тыңшып қалды? (оларға суық болды)</p> <p>Олар қайда тығылды? (ағаштардың ішінде жер жырығына, үйлердің терісіне)</p> <p>Онда олар не істейді? (үйіктейді).</p> <p>Жәндіктер тығылған жерлерді табу және олар қыстың қатты суығында өліп қалмас үшін не істеуге болады? (ағаштың қабығына,</p>	<p>Маусымдық өзгерістерді бақылау</p> <p>Міндеті:</p> <p>маусымдық өзгерістер туралы білімдерін беріп бітіту.</p> <p>Жазда күн ұстап, ал күзде таңертең күн салқын болып, түсте ұстап болады.</p> <p>Адамдар қысқа дайындалады.</p> <p>Құстар жылы жаққа ашады.</p> <p>Тақпақ:</p> <p>Күзде жауын.</p> <p>Бұлт. Тұман</p> <p>Сары жапырақ жауады.</p> <p>Сары құйып ұйтқыған</p> <p>Сапырады ауаны</p> <p>Тап талады табанға</p> <p>Судыр-судыр жапырақ</p> <p>Өрттей сары бояуға</p> <p>Малыңғандай аты</p>	<p>Жаңбырды бақылау</p> <p>Міндеті:</p> <p>Тірі және өлі табиғат арасында ағыл өзгерістерді бақылауды қалыптастыру.</p> <p>Жазда жаңбыр қатты жауады бірақ қысқа және жылы болады. Ал күзде жаңбыр жиі жауып, суық бол келеді.</p> <p>Бұл кезде адамдар қол шатырды ағаштың астына ағаштың жапырағының астына жапсырыналы.</p> <p>Жаңбырлық күнді терезе дең бақылау.</p> <p>Жаңбырлық терезені тарсылдатқанын тыңдап, тамшылардың терезе келіп тұсіп қалғанын тамашалау.</p> <p>Жолдарда қандай шалшық сулар пайда болғанын көру.</p> <p>Бүгін ауа-райы қандай? (Жаңбырлық күн бұлыңғыр).</p> <p>Жаңбыр жиі жауып, күн суып, сіркіреп, жерде шалшық сулар пайда болды.</p>

	<p>Қайдан көшіп келесің, - Мұхит түрлесе, желемін! Жел түрлесе желемін! Қимыл – қозғалысың «Ұшақтар». Міндеті: әр – түрлі бағытта жүгіріп жүртеу ірету, бір – бірін қағып соқпай жүртеу ірету. Белгі бойынша жүріп оқтауға жатықтыру. Алаңдағы еңбек. Екі топқан бөлініп ұшқан жапырақтарды шелек жинау.</p>	<p>Жұпарын мағаш шашады Ө. Турманжанов Қимыл – қозғалысың «Мысық пен торғайлар». Міндеті: жүруге, жүгіруге, шапшаңдыққа үйрету, Еңбек алаңында жұмыс істеу: Гүлұрықтарын сіріңке қорапшасына жинау.</p>	<p>түскен жапырақтарды астынан). Жерден құрғақ жапырақтарды жинап және оны себу. Керкем сөз: «Көбелек» Көбелек – ау, көбелек! Әдемі сіңкеремет Гүлгекеліп қонағой Өзің де гүл бола ғой. Қозғалмалы ойын: «Иініліктің әні» Міндеті: сөздерді байланыстыра сөйлеуге, ырғақты, қимыл-қозғалыс сүйлесімділігін көрсетіп өту. Еңбек алаңында жұмыс істеу.</p>	<p>рап. М. Әлімбаев Қозғалмалы ойын: «Ұшақтар». Міндеті: Шапшаңдыққа, достық қатар білету. Алаңдағы еңбек: құстарға жем салғыш жасау.</p>	<p>Жаңбырлы күнде жерді бақылау; оқпақара, жабысқақ, сулы. Адамдардың киімдеріне көңіл бөлейік: (жауын откіз бейтін планш. резенкестік, қолдарына қолшатыр ұстаған). Адамдар неге осылай киінген? Таклақ Жаңбыр, жаңбыр, жауабер! Сененбақпа, бау өнер Жадырасың туған жер Күміс мөншақтама бер Қозғалмалы ойын: «Соқыр текек оңырауымен» Міндеті: балалардың көңіл-күйін көтеру. Алаңдағы еңбек: құстарға жем салғыш жасау.</p>
Баламен жұмыс					
Балаларды үйге қайтару	<p>Ата – аналарға кеңес Егер Сіздің баланыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі</p>	<p>Ата – аналарға кеңес Егер Сіздің баланыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай</p>	<p>Ата – аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуылу, қолын</p>	<p>Ата – аналарға кеңес Егер Сіздің баланыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен</p>	<p>Ата – аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне</p>

	<p>ашык, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>білсе, мінезі ашык, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замансыз, белдеушесіз.</p>	<p>адамдарға жаппарқамаса, ойын кезінде өзініңмен ойнай білсе, мінезі ашык, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>керектіні түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалып, жиі отап өз мейірамыңды көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғаңдаратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--	---	---	--	--	---